

Budsjettkommentarer Roret KF 27. februar 2020

Innledning

Roret KF er opprettet for å være Ørland kommunes verktøy for alt idretts- og kulturarbeid. Ved årsskiftet kom ansatte med ansvar i fire ulike organisasjoner, Ørland kommune, Bjugn kommune, Campus Fosen KF og Ørland kultursenter KF sammen inn i det nye kommunale foretaket Roret KF. Det sier seg selv at det er en utfordrende oppgave å bygge sammen denne organisasjonen. I tillegg er det utfordrende at bygningsdrift ble håndtert ulikt i de to tidligere kommunene. I Ørland hadde kommunen ansvaret for drift av byggene, mens i Bjugn hadde Campus Fosen KF ansvaret for bygningsdrift i Fosenhallen, Bjugn kulturhus og flere andre bygg. Alt ansvar for drift av bygg er nå lagt til Ørland kommune.

Budsjettet er «skåret inn til beinet», men så langt har vi gjort det uten oppsigelser. Det er foretatt kraftige kutt i budsjettet som vi frykter vil gjøre dagens tilbud dårligere for våre brukere. Vi er veldig usikre på om vi klarer å holde oss innenfor rammene, og en grundig vurdering av budsjettet må gjøres etter første tertial. Vi er også usikre på om våre anslag på økte inntekter er realistiske. Det er samtidig en stor risiko for at nedskjæringene kan få konsekvenser for eksterne inntekter.

Kulturskolen(e) har fått en rektor når den ene ble pensjonist og kulturhusene har fått felles leder når den ene ble pensjonist. Dette utgjør nesten 1,5 millioner. Gitt den svært anstrengte økonomiske situasjonen avventer Roret KF med å ansette enhetsleder for idrett. Det øverste ansvaret for idrett er i påvente av ny tilsetting lagt til daglig leder.

Budsjettet er satt opp med en omsetning (brutto) på kr 30.950.729,00. Litt over en tredjedel, kr 12.400.000,00 er overføringer fra eier Ørland kommune, vedtatt av kommunestyret. Det er i budsjettet lagt inn en lønnsvekst på 2,5 %.

I budsjett 2020 (vedlegg til saksframlegget) er tallene nettotall for hvert ansvar og hver funksjon, mens dette følgeskrivet er en nærmere forklaring på hvordan budsjettmålet på 12,4 millioner i tildelt ramme er nådd. Nedtrekket er på over 25 % i forhold til budsjettene for 2019 og på over 30 % i forhold til regnskapene for 2019. I tillegg har Roret KF ansvaret for fordeling av 700.000 kroner til fordeling av kommunens kulturmidler og tilskudd til lag og organisasjoner fra samme ramme (12,4 millioner). Kulepunktene «Nedtrekk» indikerer nivået på nedtrekket innenfor hvert ansvarsområde.

Administrasjon

- **Nedtrekk på 224.777**

Nedtrekket er reduserte utgiftsposter men også økte inntekter. Postene bankgebyr og markedsføring er i budsjettet redusert med til sammen 65.000. Økte inntekter kommer fra prosjektledelse for UKM-regionfestival 16. – 19. april 2020, prosjektledelse for bygging av kunstgressbane i Bjugn og administrering av lønn, reiseregninger og styrehonorar for Fosen opplæringskontor

Idrett

Stillingen som enhetsleder idrett er ikke lyst ut/besatt

Idrett og tilskudd

Tilskudd til drift av skiløyper, 50.000 til Yrjar og 150.000 til BIL

Fosenhallen

- **Nedtrekk på 135.000** (Her er i tillegg bygningsdrift overført til Ørland kommune)

Budsjettposten diverse materiell er redusert med 100.000 til 70.000. Dette kan vi forsvare ved at vi har utstyr for is-maling/-merking på lager. Ved å samle billettsystemene i hele foretaket kan vi redusere kostnadene for lisenser med 30.000. Kostnaden med vedlikehold av anlegg (faste installasjoner) overføres til kommunen og reduseres derved med 50.000. Jfr. Vedtak i kommunestyret er posten konsulentttjenester tatt ut. Dette utgjør 30.000. Leieinntekter fra Fylkeskommune og kommune er redusert med 200.000 til 70.000. Dette med bakgrunn i at kommunen overtar alle FDV-kostnadene for bygg og anlegg, mens Roret KF har ansvaret for Innholdet i Fosenhallen. Vi forventer økte inntekter i forbindelse med det nye tilbudet Gokart, men samtidig vil det komme lønnskostnader.

Ørland Sparebank Arena

- **Nedtrekk på 150.000**

Ekstrahjelp er redusert med 100.000 til 300.000. Dette kan være utfordrende med tanke på at det pr dags dato er kun en stilling i Arenaen.

Diverse poster er redusert med til sammen 50.000. Dette kan i ytterste konsekvens gå ut over mulighetene for å skaffe inntekter.

Kulturskole

- **Nedtrekk på 674.000 samt en stillingsreduksjon på 823.102, til sammen 1.497.256**

Følgende nedtrekk er foretatt:

1. Drift er redusert med kr.82.000
Konsekvensen er mindre bruk av vikarer, reduserte midler til kurs/opplæring, reduksjon i utgifter til faste avtaler og mindre midler til undervisningsmateriell.
2. Inntektene er økt med kr.300.000
Det manglet kr.200.000 i inntekter på salg av tjenester i opprinnelig budsjett, Elevkontingenter er økt med kr.100.000, dette forutsetter en økning av elevmassen på ca.35 elever.
3. Lønnsbudsjettet er redusert med $\text{kr } 292.000 + \text{kr. } 823.102 = \text{kr } 1.115.102$
Kulturskolerektor i tidligere Bjugn gikk av med alderspensjon i august, og ble i andre halvår 2019 leid inn via dennes enkeltmannsforetak. Denne stillingen er ikke erstattet i Roret KF. Reduksjon 30% stilling våren 2020, lærer er i permisjon og elevene er fordelt på andre lærere innfor eksisterende stillingsprosenter, eller en liten økning i prosent. (økt gruppesnitt)
Reduksjon 42% stilling fra høsten 2020, to lærere sier opp sin stilling fra høsten 2020. Elever fordeles på andre lærere innenfor eksisterende stillingsprosenter, eller en liten økning i prosent. (økt gruppesnitt)

Ørland kulturskole er inne i en stor omstillingsfase. To skoler som har vært driftet forholdsvis ulikt skal egaliseres sitt tilbud slik at alle innbyggerne i hele kommunen opplever en enhetlig kulturskole. Dette krever mye ressurser og ekstraarbeid. Med et meget stramt budsjett vill dette by på store utfordringer i 2020.

Ørland kulturskole har en engasjert og faglig sterk lærerstab, og sammen vil vi arbeide for å lykkes med målsettingene for 2020. Vi har stor tro på at med flere elever og et større kollegium så skal vi løfte Ørland kulturskole inn i fremtiden.

Kultur

Austrått Fort

- **Økning på 9.000**

Budsjettposten ekstrahjelp økes med 5.000 og posten telefon økes med 4.000 (uteglemt/feilført)

Galleri Hans

- **Økning på 56.000 – (Reduksjon av inntekter fra DKS-turneer)**

Telefonutgifter 4.000 går ut (jfr. Austrått Fort). Inntektsposten refusjoner reduseres med 60.000. Dette er inntekter fra DKS-turneer hvor det ikke er skrevet avtaler for 2020.

Kunstformidling (tilskudd til korps, kor og teater)

- **Reduksjon på 75.000**

Alle tilskudd er samlet i posten Kommunalt tilskudd

Kommunalt tilskudd

- **Reduksjon på 686.000**

Ørland kommune har 500.000 til fordeling i 2020. Tilskudd til Uthaugsgården 400.000 og tilskudd til Mølnargården 130.000 skal dekkes av kommunen, jfr. budsjettvedtak

Kulturhus Bjugn

- **Reduksjon på 876.000**

Fosna-Folket sies opp (3.000) og utgiftsposten trykking kopiering reduseres med 30.000. Ved at avtalen med kulturhussjefen i Bjugn Kulturhus ble avsluttet i november 2019 spares det 660.000. Dugnadsutbetaling (Valsfjord Mannskor) reduseres med 20.000 ved at enhetsleder overtar deler av de tidligere oppgavene.

NB! Det er verdt å merke seg at siden all bygningsdrift er overført til kommunen er det vanskelig å budsjettere nøyaktig. Det er derfor viktig å følge økonomien tett utover året.

Kulturhus Ørland

- **Reduksjon på 435.000 (økte inntekter)**

Utgiftene er redusert med til sammen med 15.000. Inntektene er økt med til sammen 420.000 i postene billettinntekter, provisjon av billettsalg, husleie, sponsorinntekter, lyd- og lys-utleie og økt refusjon fra kommunen.

Kiosk Ørland

- **Økning på 32700 (Inntektsreduksjon)**

På grunn av redusert møtevirksomhet er inntektene redusert. Videre utløper en refusjon fra NAV. Også her vil det være viktig å følge økonomien tett og eventuelt gjøre endringer etter første tertial (de 4 første mnd.) i forhold til åpningstider

Kino

- **Reduksjon på 222.500 (Inntektsøkning)**

Kinoen har foretatt en rekke nedtrekk i forhold til det opprinnelige budsjettet for 2020.

Det er kuttet 10.000 kroner i innkjøp av utstyr og materiell. Dette er midler som brukes for å gjøre litt ekstra ut av festpremierer og andre kinoarrangement. Vi ser at kinobesøket øker ved slike arrangement, så det er uheldig å kutte i denne potten.

Det er kuttet 40.000 kroner til innkjøp av nytt utstyr, slik at det kun gjenstår 30.000 kroner. Dette er midler vi bruker hvis noe av det tekniske utstyret skulle bli ødelagt. Det er et sjansespill å la det stå lite på denne posten, da kinoen er avhengig av mye teknisk utstyr.

Det er kuttet 35.000 kroner i vedlikehold av teknisk utstyr. Dette forutsetter også at det tekniske utstyret fungerer slik det skal, og at vi ikke trenger ekstra besøk av servicemann i løpet av året. Det kuttes 35.000 kroner i markedsføring. I praksis vil det si at vi fjerner den ukentlige kinostripa på baksiden av Fosna-Folket. Dette er en avtale som koster 80.000 kroner i året, men som har vært fordelt på flere budsjett. Mange av våre kunder er ikke på sosiale medier, og vi er veldig spente på hvordan dette vil slå ut på kinobesøket.

Kinoen har justert opp kinoinntektene ytterligere fra 2 millioner kroner til 2,1 millioner kroner. I 2019 var inntektene 1,7 millioner kroner. Det er vanskelig å forutsi besøkstallene på forhånd, da store filmtitler ikke alltid innfrir som forventet. Kinoen har hatt rekordår og en fin økning de siste årene, men vi kan ikke regne med evig vekst. Nå er imidlertid billettprisene økt i kinosalen grunnet innkjøp av nye seter, og vi håper dette kan bidra til at vi klarer å nå målet. Reklameinntektene er også økt. Disse inntektene avhenger også av besøket, så samme usikkerhet er knyttet til denne summen.

Bibliotek

- **Reduksjon på 40.000**

De to bibliotekavdelingene har foretatt en rekke kutt i forhold til det opprinnelige budsjettet for 2020.

Det er et veldig stramt budsjett, og første tertialrapport vil vise om vi klarer å holde oss innenfor rammene, særlig med tanke på lønnsutgifter. Hvis ytterligere kutt må foretas, vil neste steg bli å vurdere åpningstidene ved begge bibliotek. Begge bibliotek har lørdagsåpent og noen dager med kveldsåpent for at de som jobber dagtid skal ha mulighet til å komme innom biblioteket. Dette synes vi er viktig, særlig av hensyn til barnefamilier.

Biblioteket har kuttet 10.000 kroner i høytidstillegg, noe som innebærer at vi holder stengt alle helligdager.

Det er også kuttet 20.000 kroner i innkjøp av bøker, noe som vil merkes godt, da vi ikke har mye midler i utgangspunktet. Målet er å skjerme innkjøp av barne- og ungdomsbøker.

Det er også kuttet 10.000 kroner i innkjøp av inventar, selv om det er et stort behov for flere møbler på biblioteket i Bjugn. Hvis biblioteket skal bli en trivelig møteplass, trengs det sitteplasser, og det er det alt for lite av der.

Alt av midler til markedsføring er fjernet – totalt 3.000 kroner. Biblioteket har en rekke arrangementer for en målgruppe som i liten grad er på sosiale medier. Her hadde vi absolutt vært tjent med annonser i Fosna-Folket.

Vi opprettholder også et mål om å tjene inn 12.000 kroner på salg av brukte bøker. Dette klarte vi i 2019 fordi vi hadde en stor opprydding i biblioteket på Brekstad. Det krever derfor en stor innsats fra de ansatte å klare å selge tilsvarende i år.

Biblioteket har også vedtatt at vi fjerner purregebyr. Dette har ført til en liten årlig inntekt på ca. 3000 kroner, men fører også med seg at færre folk låner bøker av frykt for å pålegges gebyr. Fjerning av purregebyrer er en trend som sprer seg i hele bibliotekverden, fordi man ser at den rammer de som trenger å låne bøker aller mest, nemlig ressursvake barnefamilier.

Historie

- **Reduksjon på 706.000**

Nedtrekket er basert på en reduksjon av utgifter til diverse materiell og driftskostnader, samt en økning i tilskudd til stillingen som museumshandverker.

Historieplattformen er bemannet med fagleder historie og museumshandverker. Budsjettet for 2020 forutsetter et godt år for arbeidet med våre utviklingsprosjekter. Det er i 2020 søkt Miljødirektoratet om til sammen 1,4 mill for oppstart av to nye prosjekter: Tilrettelegging av Valseidet gravfelt og fjordlandskapet Koet, samt utvikling av Skjeggghauganområdet på Austrått. I tillegg til dette har vi søkt Riksantikvaren om 500 000 i verdiskapingsmidler for å undersøke og istandsette sagastedet og storhaugen på Opphaug. Vi har tenkt å ha et særlig fokus i 2020 på våre arkeologiske severdigheter og en særlig viktig satsning blir oppstarten på tilretteleggingen av fjordlandskapet Koet med sine utallige gravminner fra tidsrommet 500 f.Kr. til 500 e.Kr. Vi skal starte dette arbeidet med å tilrettelegge med turveier så publikum kan nå lengre inn i dette svært utilgjengelige, men spektakulære kulturminnelandskapet. Dette skal så følges opp av videreutviklingsprosjekter langs turveiene i de neste årene.

Forprosjektet for utvikling av kulturminner, naturverdier og museer, som ble finansiert av Trøndelag fylkeskommune med 1 000 000 i 2017, skal sluttføres i juni 2020. Denne skal bunne ut i en helhetlig utviklingsplan for de nasjonalt verdifulle natur- og kulturminnelandskapene i Ørland, en utviklingsplan for museene og en egen plan for reiselivsutvikling innen disse sektorene.

I tillegg arbeider historieplattformen med en rekke andre prosjekter hvor istandsettingen av den tyske offisersbrakken på Austrått og utredningen om en framtidig krigs- og forsvarshistorisk senter her inngår i dette. Dette prosjektet er finansiert av en bevilgning fra Ørland kommunestyre fra 2019 og prosjektmidler fra fylkeskommunen.

Fagleder arbeider også med å hente inn mer finansiering til å utvide utstillingsplanen for det planlagte nye våtmarkssenteret. Senterets andre etasje er tenkt som en kulturhistorisk utstilling med arbeidstittel «Porten til Trøndelag i 10 000 år.»

Trøndelag fylkeskommune bevilger i 2020 kr.200.000 til stillingen som museumshandverker. Dette forutsetter en medfinansiering fra Ørland kommune/Roret KF på kr. 400 000. Denne stillingen er et toårsprosjekt hvor de mange museene i Ørland får bistand til istandsetting. Håndverkeren har i 2019 og så langt i 2020 lagt ned en betydelig innsats i restaureringstiltak både på husmannsplassen Tinden og på museumslåna på Mølnargården. Han har også bistått i å kvalitetssikre og revidere restaureringsplanen for Uthaugsgården og skal i 2020 lede istandsettingen av offisersbrakken på Austrått og der legge ned mye innsats selv i restaureringstiltak.

Både fagleder og håndverkeren arbeider nå kontinuerlig med å forberede prosessen med flytting av tre vernede bygninger fra rød støysone til museene Uthaugsgården, Mølnargården og Yrjar Heimbygdslag på Austrått gård. De forskjellige prosjektene knyttet til museumshåndverkerstillingen har ingen annen finansiering enn den som ytes av Trøndelag fylkeskommune, Ørland kommune og Roret KF. Museumslagene finansierer alle materialkostnader knyttet til arbeidet som gjøres på deres bygninger, mens de ikke behøver å betale for håndverkertimene som denne stillingen legger ned.

Det skal i 2020 arbeides for å sikre videreføring av denne stillingen utover den skisserte toårsperioden med flere medfinansieringskilder enn de som bærer prosjektkostnadene i denne perioden.

Natur

- **(Økning på 149.000) Budsjett på 3.422**

Budsjettet for 2019 hadde tilskudd til prosjekter som ikke er videreført i 2020.

Naturplattformen, sammen med Historieplattformen, driver store utviklingsprosjekter for Roret KF. Det største prosjektet i 2020 er byggingen av et nytt Besøkscenter og tilhørende utstilling. Det er i tillegg viktig at man opprettholder de forpliktelsene overfor miljødirektoratet som Besøkscenter våtmark har. I verste fall kan man miste autorisasjonen og den årlige tildelingen av 1.100.000 i midler.

Budsjettet for Natur har store krav til innhenting av prosjektmidler. Dette vil være et tidkrevende arbeid. Flere store prosjekter som kan gi gevinster for kommunen på sikt gjennom økt turisme og næringsvirksomhet er på gang som; ny utstilling på kultursenteret, fugle- og naturbasert reiselivsprosjekt og natur som nytt kulturskoletilbud. Alle disse vil kreve mange arbeidstimer for både utarbeiding og gjennomføring, i tillegg til daglig drift.

Under følger noen nøkkelpunkt på hva vi må levere på fra dokumentet "**Retningslinjer for autorisasjon og re-autorisasjon av naturinformasjonssentre i Norge**" som ligger tilgjengelig i helhet [her](#).

Det skal være høy kvalitet på utstillinger, tilrettelegging og formidling. Koblingen til utendørs aktivitet skal være tydelig.

Det er satt krav om minimum åpningstid på 1 000 timer fordelt på minst 150 dager.

Naturinformasjonssenteret skal kunngjøre et program for året med temadager, foredrag, turer m.m.

Naturinformasjonssenteret skal stå som ansvarlig arrangør av alle poster i programmet og har ansvaret for å markedsføre programmet

Naturinformasjonssenteret skal tilby naturveiledning utendørs og tilrettelegge for barnefamilier i sitt nærmiljø. Mat og servering er viktig del av det totale servicetilbudet og opplevelsen ved et naturinformasjonssenter.

Miljømyndighetene skal regelmessig gjøre en vurdering av kvaliteten på naturinformasjonssentrene basert på innleverte rapporter og evalueringer bestilt av myndighetene.

Sentrene bør tilby et regelmessig og variert program med temadager, foredrag, turer osv.

Alle sentre skal tilrettelegge for barn og unge, samt barnefamilier i sitt nærmiljø. Senteret skal gi veiledningstilbud til skoleklasser og barnehager. Hvis mulig, skal det fra besøkscenteret tilrettelegges natur- og evt. kultursti.

Senteret skal tilby naturveiledning for sine kunder/brukere.

Tilbud til skoler skal vises fram gjennom den naturlige skolesekken på nettstedet www.naturesekken.no.

Sentrene skal rapportere nøkkeltall som besøkstall, aktiviteter og naturveiledning (innhold og inntekter), salg av logo-produkter e.l., resultater fra brukerundersøkelser og evt. evalueringer av innhold og aktivitet ved senteret. I samsvar med bevilgningsreglementets § 17 kan direktoratet eller Riksrevisjonen iverksette kontroll med at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Prosjekter

- Netto kostnad 200.000